

Plán prevence šikany a kyberšikany na SPŠ a VOŠ Brno, Sokolská ve školním roce 2022/23

K zamezení vzniku všech forem šikany ve škole byl zpracován tento plán prevence:

Prevence šikany a výchova proti šikaně

Adaptační programy v prvních ročnících v prvních týdnech školy zajišťují seznámení kolektivu, vytipování možného předsedu třídy, kterého budou všichni respektovat, ukáží možné objekty i aktéry šikany.

Škola je přihlášena do systému „Nenech to být“ - anonymní oznamování možné šikany.

Učitelé během výuky i školních akcí pořádaných mimo budovu školy (exkurze, poznávací zájezdy, sportovní kurzy) vedou žáky důsledně a systematicky k osvojování norem korektních mezilidských vztahů založených na slušnosti a vzájemné úctě, respektujících individualitu žáka. Přitom podporují, rozvíjejí a posilují:

- pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka,
- respekt k individualitě každého jedince,
- etické jednání (humanitu, toleranci),
- jednání v souladu s právními normami,
- vědomí právní odpovědnosti každého jedince.

Pravidla pro prevenci šikany a její postihování určuje platný Školní řád.

Metody řešení šikanování

Podrobný doporučený postup v případě výskytu šikany, eventuálně kyberšikany ve škole je obsažen v Krizovém plánu (příloha číslo 1 a příloha číslo 2). Obecně, vzhledem k tomu, že odhalení šikany bývá někdy značně obtížné i pro zkušeného pedagoga, je doporučena rámcová strategie v těchto krocích:

- rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi šikany,
- nalezení vhodných svědků,
- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv však konfrontace obětí a agresorů),
- zajištění ochrany obětem,
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- zajištění programu sekundární prevence s odborníky (Podané ruce) v nejkratším možném termínu

Při výskytu brutálního skupinového násilí vůči oběti („lynčování“) je nutný následující postup:

- překonání šoku učitele a bezprostřední pomoc oběti,
- domluva učitelů na spolupráci a postupu vyšetřování,
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi,
- pokračující pomoc a podpora oběti,
- nahlášení policii
- vlastní vyšetřování.

Výchovná opatření

Pro potrestání agresorů je třeba využít v první řadě běžná výchovná opatření uvedená ve Školním řádu:

- napomenutí a důtka třídního učitele,
- důtka ředitele,
- podmíněné vyloučení,
- vyloučení ze studia na škole.

Dále je možno využít:

- snížení známky z chování,
- převedení do jiné třídy,
- doporučení rodičům obětí i agresorů navštívit ambulantní oddělení střediska výchovné péče pro děti a mládež.

V mimořádných případech se užijí další opatření:

- doporučení rodičům na dobrovolné umístění žáka do pobytového oddělení Střediska výchovné péče pro děti a mládež,
- doporučení rodičům realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu,
- podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu,
- vyrozumění policie, pokud došlo k závažnému případu šikanování.

Spolupráce školy s rodiči žáků a se specializovanými institucemi

Při podezření na šikanování žáka je nezbytná spolupráce školy jak s rodinou oběti, tak s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají učitelé na taktní přístup a zejména na zachování naprosté důvěrnosti veškerých informací. Při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu přestupku nebo trestného činu, má škola povinnost oznámit tuto skutečnost Policii ČR.

Zpracovala: Šárka Bučková - školní metodik prevence

Brno, 20.9.2022

Příloha č.1 :

Krizový plán — rámcový doporučený postup:

výskyt šikany ve škole

Podle metodických instrukcí je v případě výskytu šikany ve škole anebo podezření, že k ní došlo, doporučen následující postup :

- škola zajistí předměty nebo materiály, které mohou sloužit jako důkazy výše uvedených projevů,
- škola přijme všechna dostupná opatření k ochraně oběti šikany a k zamezení jejího pokračování,
- škola provede diskrétní šetření a pohovor se žákem/žáky, eventuálně mu/jim doporučí pohovor s odborníky (např. ve specializovaném Poradenském centru Sládkova 45, v pedagogicko-psychologické poradně Zachova 1, na lince důvěry apod.). V případě možné nedůvěry k pracovníkům školy je doporučena součinnost odborníků z pedagogicko-psychologické poradny, střediska specializované péče apod. – kontakty viz níže.
- při potvrzeném důvodném podezření ze šikany škola kontaktuje rodiče, eventuálně jiné zákonné zástupce žáka/žáků,
- vedení školy svolá mimořádnou třídní schůzku rodičů žáků příslušné třídy, kde seznámí rodiče s nastalou situací, upozorní je na možná nebezpečí a požádá je o součinnost (častější dohled nad způsobem trávení jejich volného času, sledování vztahů s vrstevníky, změn v chování, vzezření, neobvyklých stop na těle apod.),
- v případě, že rodiče žáka nereagují na sdělení, informuje škola rodiče (event. Jiné zákonné zástupce žáka) o dalším postupu a uvědomí podle povahy a závažnosti situace příslušné specializované pracoviště,
- pokud se podaří nějaký případ šikany ve škole prokázat, využije vedení školy a zejména třídní učitelé tuto skutečnost k výchovné práci ve škole formou cílené kampaně mezi žáky, zveřejnění způsobu potrestání viníka a doporučení vhodných forem ochrany
- třídní učitel svolá mimořádnou třídnickou hodinu, kde za přítomnosti zástupce vedení školy seznámí žáky se situací, zopakuje a zdůrazní příslušná ustanovení Školního řádu.

V akutním případě (po průkazném zjištění výskytu šikany ve škole v době vyučování) ředitel, vyučující nebo pověřený pracovník školy provede tato opatření:

- uvědomí rodiče (eventuálně jiné zákonné zástupce) žáka a zároveň kontaktuje poradenské zařízení,
- přijme všechna dostupná opatření k ochraně oběti šikany a k zamezení jejího pokračování, zejména oddělení původce šikany od jeho oběti (obětí),
- v případě úrazu zařídí neodkladnou lékařskou pomoc a ošetření,
- v případě podezření na trestný čin oznámí věc policii (telefony viz níže).

Telefonní čísla

institucí, kam je možno se obrátit v naléhavých případech:

Lékařská pomoc:

- poliklinika Zahradníková 2/8 tel.541 552 111
- Fakultní nemocnice s poliklinikou U sv.Anny, Pekařská 53/55 543 181 111
- Chirurgická nemocnice, Drobného 36/40 5 45 32 12 67
- Úrazová nemocnice, Ponávka 6 545 321 114

Policie :

- obvodní oddělení, Veverí ul. 541 212 759, 541 212 780
- obvodní oddělení, Běhounská ul. 542 210 064, 542 211 999

Příslušné poradenské pracoviště :

- Poradenské centrum Sládkova 45, Brno 548 526 802 (ved.dr.Lenka Skácelová, e-mail: ppp.sladkova@volny.cz, www.poradenskecentrum.cz, mobil pro akutní situace : 603 885 663).

Další možnost konzultace :

Dále škola spolupracuje v oblasti prevence negativních jevů se Společností Podané ruce o.p.s.

Příloha č.2:

Krizový plán - rámcový doporučený postup :

Výskyt kyberšikany ve škole

Podle metodických instrukcí je v případě výskytu kyberšikany ve škole anebo podezření, že k ní došlo, doporučen následující postup :

- škola zajistí předměty nebo materiály, které mohou sloužit jako důkazy výše uvedených jevů,
- škola přijme všechna dostupná opatření k ochraně oběti šikany a k zamezení jejího pokračování,
- škola provede diskrétní šetření a pohovor se žákem/žáky, eventuálně mu/jim doporučí pohovor s odborníky (např. ve specializovaném Poradenském centru Sládkova 45, v pedagogicko-psychologické poradně Zachova 1, na lince důvěry apod.). V případě možné nedůvěry k pracovníkům školy je doporučena součinnost odborníků z pedagogicko-psychologické poradny, střediska specializované péče apod. – kontakty viz níže.
- při potvrzeném důvodném podezření z kyberšikany škola kontaktuje rodiče, eventuálně jiné zákonné zástupce žáka/žáků,
- v případě, že rodiče žáka nereagují na toto sdělení, informuje škola rodiče (event. Jiné zákonné zástupce žáka) o dalším postupu a uvědomí podle povahy a závažnosti situace příslušné specializované pracoviště,
- třídní učitel svolá mimořádnou třídnickou hodinu, kde za přítomnosti zástupce vedení školy seznámí žáky se situací, zopakuje a zdůrazní příslušná ustanovení Školního řádu ohledně vzájemného chování žáků a požádá žáky o sdělení informací, které by eventuálně pomohly kyberšikanu odhalit, příp. usvědčit,
- vedení školy svolá mimořádnou třídní schůzku rodičů žáků příslušné třídy, kde seznámí rodiče s nastalou situací, upozorní je na možná nebezpečí a požádá je o součinnost (sledování kontaktů jejich dětí na sociálních sítích, změn v chování, vzezření, neobvyklých reakcí v běžných situacích apod.),
- pokud se podaří nějaký případ kyberšikany ve škole prokázat, využije vedení školy a zejména třídní učitelé tuto skutečnost k výchovné práci ve škole formou cílené kampaně mezi žáky, zveřejnění způsobu potrestání viníka a doporučení vhodných forem ochrany.

V akutním případě (po průkazném zjištění výskytu kyberšikany ve škole v době vyučování) ředitel, vyučující nebo pověřený pracovník školy provede tato opatření: uvědomí rodiče (eventuálně jiné zákonné zástupce) žáka a zároveň kontaktuje poradenské zařízení,

- přijme všechna dostupná opatření k ochraně oběti šikany a k zamezení jejího pokračování, zejména oddělení původce šikany od jeho oběti (obětí),
- v případě podezření na trestný čin oznámí věc policii (telefony viz níže).

Podrobné informace k jednotlivým eventualitám jsou uvedeny v příslušných doporučeních z Poradenského centra pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, 613 00 Brno (viz www.poradenskecentrum.cz/co-delat-kdyz.html).

Telefonní čísla

institucí, kam je možno se obrátit v naléhavých případech:

Lékařská pomoc:

- poliklinika Zahradníková 2/8 tel.541 552 111
- Fakultní nemocnice s poliklinikou U sv.Anny, Pekařská 53/55 543 181 111
- Chirurgická nemocnice, Drobného 36/40 5 45 32 12 67
- Úrazová nemocnice, Ponávka 6 545 321 114

Policie :

- obvodní oddělení, Veverí ul. 541 212 759, 541 212 780
- obvodní oddělení, Běhounská ul. 542 210 064, 542 211 999

Příslušné poradenské pracoviště :

- Poradenské centrum Sládkova 45, Brno 548 526 802 (ved.dr.Lenka Skácelová, e-mail: ppp.sladkova@volny.cz, www.poradenskecentrum.cz, mobil pro akutní situace : 603 885 663).

Další možnost konzultace :

Dále škola spolupracuje v oblasti prevence negativních jevů se Společností Podané ruce o.p.s.